

Αριθμ. Πρωτ. ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ: 990
Ημερομ. Κατάθεσης: 26/10/2020

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς: Τον Υπουργό Οικονομικών κ. Σταϊκούρα

Τον Υπουργό Ανάπτυξης και Επενδύσεων κ. Γεωργιάδη

Τον Υπουργό Εξωτερικών κ. Δένδια

Τον Υπουργό Προστασίας του Πολίτη κ. Χροσοχοΐδη

Τον Υπουργό Εθνικής Άμυνας κ. Παναγιωτόπουλο

Την Υπουργό Παιδείας και Θρησκευμάτων κ. Κεραμέως

Τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων κ. Βρούτση

Τον Υπουργό Υγείας κ. Κικίλια

Την Υπουργό Πολιτισμού και Αθλητισμού κ. Μενδώνη

Τον Υπουργό Δικαιοσύνης κ. Τσιάρα

Τον Υπουργό Εσωτερικών κ. Θεοδωρικάκο

Τον Υπουργό Ψηφιακής Διακυβέρνησης κ. Πιερρακάκη

Τον Υπουργό Υποδομών και Μεταφορών κ. Καραμανλή

Τον Υπουργό Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής κ. Πλακιωτάκη

Τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων κ. Βορίδη

Τον Υπουργό Τουρισμού κ. Θεοχάρη

Τον Υπουργό Μετανάστευσης και Ασύλου κ. Μηταράκη

Θέμα: Τομεακές πολιτικές δράσεις των ερωτώμενων Υπουργών για την αντιστάθμιση των επιπτώσεων από την απολιγνιτοποίηση στις περιοχές σε Μετάβαση, στο πλαίσιο της απόφασης για την υιοθέτηση της Ρήτηρας Δίκαιης Μετάβασης από την Κυβέρνηση.

Αθήνα, 26 Οκτωβρίου 2020

Η Ελληνική Κυβέρνηση έχει θέσει ως στόχο την απόσυρση όλων των λιγνιτικών μονάδων έως το 2023, εκτός από την υπό κατασκευή Μονάδα της Πτολεμαΐδας 5, η οποία προορίζεται να λειτουργήσει με καύσιμο το λιγνίτη έως το 2028, ενώ έχει ήδη κλείσει ο ΑΗΣ Αμυνταίου. Η διαδικασία της απολιγνιτοποίησης βρίσκεται σε εξέλιξη εδώ και μια δεκαπενταετία και οι επιπτώσεις της για τις περιοχές της Δυτικής Μακεδονίας και της Μεγαλόπολης είναι ιδιαίτερα σημαντικές, με αποτέλεσμα να εμφανίζουν συνεχή συρρίκνωση στην οικονομική δραστηριότητά τους. Αξίζει να σημειωθεί ότι η επίδρασή της έχει υπολογιστεί στο 40% των τοπικών οικονομιών.

Για μία σειρά από λόγους, η ενεργειακή μετάβαση συνιστά μία αναπόδραστη επιλογή για τη χώρα, η οποία είναι πλήρως εναρμονισμένη στην ευρωπαϊκή στρατηγική, με στόχο την κλιματική ουδετερότητα ή, αλλιώς, την «Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία». Παράλληλα, με τη υλοποίηση του παραπάνω στόχου, η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει αποφασίσει την εφαρμογή πλέγματος δράσεων, για την οικονομική και τεχνολογική στήριξη των περιοχών που εμφανίζουν υψηλό δείκτη εξάρτησης από τον λιγνίτη, προκειμένου να επιτύχουν έναν δίκαιο μετασχηματισμό, με τις λιγότερες δυνατές κοινωνικοοικονομικές επιπτώσεις για τους κατοίκους τους.

Το πλάνο αυτό στηρίζεται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης, από το οποίο η Ελληνική Κυβέρνηση έχει εξασφαλίσει σημαντικές χρηματοδοτήσεις, για την υλοποίηση του Εθνικού Σχεδίου Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης. Το εθνικό master plan βρίσκεται ήδη σε διαβούλευση και με την ολοκλήρωση αυτής, αλλά και κάποιων εγκριτικών διαδικασιών που απαιτούνται, αναμένεται να λάβει την οριστική του μορφή το επόμενο διάστημα. Την ευθύνη της υλοποίησης των πολιτικών που εντάσσονται στο παραπάνω σχέδιο, καθώς και των ειδικότερων δράσεων, έχει επωμισθεί η Κυβερνητική Επιτροπή για τη Δίκαιη Αναπτυξιακή Μετάβαση, σύμφωνα με τη με αριθμό 52/23.12.2019 Πράξη του Υπουργικού Συμβουλίου, της οποίας προεδρεύει ο Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ενώ συμμετέχουν σε αυτή οι Υπουργοί Οικονομικών, Εσωτερικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, καθώς και ο Υφυπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων. Εξάλλου, η εκπόνηση και εφαρμογή του Σχεδίου Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης, έχει ανατεθεί σε ad hoc όργανο, τη Συντονιστική Επιτροπή, της οποίας Πρόεδρος έχει ορισθεί ο πρώην Υπουργός κ. Κωστής Μουσουρούλης.

Δεδομένων των υφιστάμενων συνεπειών της απολιγνιτοποίησης και του γεγονότος ότι τα επενδυτικά σχέδια απαιτούν χρόνο ωρίμανσης, υπάρχει κίνδυνος καθίζησης στον κύκλο εργασιών και στον αριθμό των απασχολούμενων στις περιοχές αναφοράς. Για την ανάσχεση της απειλής αποφασίστηκε η θέσπιση και εφαρμογή της **Ρήτρας Δίκαιης Μετάβασης**, η οποία ουσιαστικά αποτελεί μία πρόβλεψη για την ειδική μεταχείριση των περιοχών σε μετάβαση από το κάθε Υπουργείο κατά την υλοποίηση των τομεακών του δράσεων. Πρόκειται, δηλαδή, για μία θετική διάκριση, η οποία θα πρέπει να ενταχθεί στο σχεδιασμό του κάθε υπουργείου. Η ρήτρα αυτή διατρέχει το σύνολο των αναπτυξιακών δράσεων και η εφαρμογή της στοχεύει στην άμβλυση των αρνητικών επιπτώσεων από την απολιγνιτοποίηση, στη δημιουργία θέσεων εργασίας, ακόμα-ακόμα και στην αντιστροφή του κλίματος απαισιοδοξίας που έχει καταλάβει μέρος του πληθυσμού και το οποίο τελικά λειτουργεί ως πολλαπλασιαστής των αρνητικών συνεπειών. Μάλιστα, σχετική πρόσκληση σας απευθύνθηκε, από 3-9-2020, από τον Πρόεδρο της Διυπουργικής, Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας, κ Χατζηδάκη.

Ήδη, το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας έχει ξεκινήσει με την υλοποίηση δράσεων που εμπίπτουν στο πλαίσιο της παραπάνω ρήτρας και συγκεκριμένα:

α) την πρόβλεψη για προσαύξηση του Βασικού Ποσοστού Επιχορήγησης κατά 10% στις λιγνιτικές περιοχές στα πλαίσια του Προγράμματος «Εξοικονομώ – Αυτονομώ»,

β) τη σύσταση ειδικού καταλόγου για την κατά προτεραιότητα αξιολόγηση των προτάσεων για την κατασκευή ΑΠΕ σε λιγνιτικές περιοχές, και

γ) την υιοθέτηση ειδικών συντελεστών στα κίνητρα που δίνονται για την ανάπτυξη της ηλεκτροκίνησης για τις περιοχές σε μετάβαση.

Δεδομένων των παραπάνω και στην κατεύθυνση της εφαρμογής της απόφασης του Πρωθυπουργού για την υιοθέτηση της Ρήτρας Δίκαιης Μετάβασης, που θα καταστήσει αυτή την αλλαγή κοινωνικά δίκαιη και επωφελή για τους πολίτες, ερωτάσθε:

Ποιες πολιτικές, ποιες δράσεις και ποια μέτρα προτίθεστε να υιοθετήσετε, κατ' έτος, και ποιο το αναμενόμενο αποτύπωμά τους στην αντιστάθμιση των δυσμενών επιπτώσεων της απολιγνιτοποίησης για τις περιοχές σε Μετάβαση;

Οι ερωτώντες Βουλευτές

Ιωάννης Αντωνιάδης, Βουλευτής Ν. Φλώρινας

Ευστάθιος Κωνσταντινίδης, Βουλευτής Ν. Κοζάνης

Παρασκευή Βρυζίδου, Βουλευτής Ν. Κοζάνης

Μιχάλης Παπαδόπουλος, Βουλευτής Ν. Κοζάνης

Γεώργιος Αμανατίδης, Βουλευτής Ν. Κοζάνης